

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUČIČEVA ULICA 5 — TELEFON: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26 — Izbirni vsek dan opoldne — Mesečna naročnina 11 hr — Račun pri poštni ček. naroča: Ljubljana 10.351

Fortdauer der erbitterten Kämpfe an der Ostfront

Westlich Smolensk Durchbruchversuche der Sowjets gescheitert — Erfolgreicher deutscher Gegenangriff — 282 Sowjetpanzer abgeschossen — Feindlicher Zerstörer im östlichen Mittelmeer versenkt

Aus dem Führerhauptquartier, 25. Okt. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

An den Schwerpunkten der grossen Abwehrschlacht im Süd- und Mittelabschnitt der Ostfront kam es gestern zu besonders erbitterten Kämpfen. Mehrere südlich Melitopol und südöstlich Saporoschje an Schmalen Front angreifende Sowjetdivisionen wurden unter hohen Verlusten abgeschlagen, einige Einbrüche abgegriffen. Beiderseits Dnepropetrovsk gelang es feindlichen Kräften unter dem Schutz dichten Nebels auf dem westlichen Dneprufer Brückenköpfe zu bilden.

Im Einbruchraum südöstlich Kremenchuk wechselten starke feindliche Angriffe gegen unsere Abriegelungsfronten mit eigenen Gegenangriffen. Die Sowjets verstärkten ihre Anstrengungen auf Krivoi Rog durchzubrechen. Die schweren Abwehrkämpfe dauern unvermindert an.

Zu harten Kämpfen kam es westlich Smolensk. Starke Durchbruchversuche der Sowjets scheiterten dort an dem zähen Widerstand unserer Truppen, die im Gegenangriff vorübergehend verlorengegangene Gelände zurückeroberten und dabei eine schwächere feindliche Gruppe vernichteten.

Von der übrigen Ostfront sind nur örtliche Kämpfe aus den Abschnitten nördlich Kiew, beiderseits der Ssow-Mündung,

südwestlich Welikije Luki und südlich des Ladoga-Sees zu melden.

In den schweren Kämpfen der letzten beiden Tage wurden 282 Sowjetpanzer, davon die meisten an der Front zwischen Asowschen Meer und Kremenchuk abgeschossen.

An der süditalienischen Front fanden gestern keine nennenswerten Kampfhandlungen statt.

Starke deutsche Kampffliegerverbände griffen erneut mit gutem Erfolg den feindlichen Versorgungspunkt Neapel an.

Nach inzwischen eingegangenen Meldungen versenkte die Luftwaffe in der Nacht zum 22. Oktober im östlichen Mittelmeer einen feindlichen Zerstörer und beschädigte einen zweiten durch Bombentreffer.

Über den besetzten Westgebieten wurden gestern 11 feindliche Flugzeuge, davon 9 durch Flakartillerie der Luftwaffe, abgeschossen.

Nordamerikanische Bomber überflogen bei dichter Wolkendecke und Regenwetter Südostdeutschland und warfen planlos und weit zerstreut Bomben auf einige Orte.

In der vergangenen Nacht fanden Einzelangriffe durch feindliche Störflugzeuge auf Westdeutschland statt.

Deutsche Kampfflugzeuge bombardierten Einzelziele im Stadtgebiet von London.

Lotte accanite perdurano sul fronte orientale

Dal Quartier generale del Führer, 25 ottobre, DNB. Il Comando Supremo germanico comunica:

Nei punti di gravità della grande battaglia difensiva nel settore meridionale e centrale del fronte all'est ieri si sono svolte combattimenti di eccezionale accanimento. Parecchie divisioni sovietiche lanciate in attacco a sud di Melitopol ed a sudest di Saporoschje in stretto fronte sono state ricacciate subendo alte perdite. Alcune breccie furono assestategliate.

Su ambo i lati del Dnepr le forze nemiche protette da un nebbione sono riuscite a costruire teste di ponte sulla sponda occidentale del Dnepr.

Nello spazio di penetrazione a sudest di Kremenchuk forti attacchi nemici contro il nostro fronte di sbarramento si cambiavano con propri contrattacchi. I sovietici hanno rinforzato i loro sforzi di penetrare a Krivoi Rog, i gravi combattimenti difensivi perdurano con indomita violenza.

Aspri combattimenti si ebbero altresì ad ovest di Smolensk. Poderosi attacchi sovietici nell'intento di sfondare il fronte vi sono falliti davanti alla tenace resistenza delle nostre truppe le quali in contrattacco avevano riconquistato terreno temporaneamente perduto annientando in pari tempo un gruppo più debole del nemico.

Dal resto del fronte all'est si annunciano solamente scontri locali nei settori a

nord di Kiev, su ambo i lati della foce di Ssow, a sudest di Velikije Luki nonché a sud del lago di Ladoga.

Nella grave lotta degli ultimi due giorni sono stati distrutti 282 carri armati sovietici dei quali la maggior parte al fronte fra il Mar d'Azov e Kremenchuk.

Al fronte meridionale italiano ieri si ebbero azioni combattive degne di rilievo. Forti formazioni di aerei da combattimento tedeschi ripetutamente hanno attaccato con buon successo la base di rifornimento nemica Napoli. Secondo quanto risulta dalle notizie giunte frattanto la Luftwaffe nella notte del 22 ottobre ne Mediterranean orientale ha affondato un cacciatorpediniere nemico e danneggiato un altro con colpi di bombe.

Sui territori occidentali occupati ieri sono stati abbattuti 11 aeroplani nemici di cui 9 ad opera dell'artiglieria antiaerea. Bombardieri americani durante il giorno approfittando di coperta di nuvole e di tempo piovoso hanno sorvolato la Germania sudorientale e gettato bombe a casaccio e disperse a largo su alcune località.

La notte scorsa da aerei nemici in volo di disturbo sono stati effettuati singoli attacchi alla Germania occidentale.

Aerei da combattimento tedeschi bombardavano singoli obiettivi nei pressi della città di Londra.

Japanska je dobila prvo bitko za Burmo

Japonci so zavzeli tako ugodne položaje, da bodo lahko osvojili severno Burmo

Sanghaj, 24. okt. DNB. Iz Cingkinga poroča dopisnik »New York Times«, da so odgovorni činitelji v Cingkingu mnenja, da je Japonska dobila prvo rundo v bližnjih odločilnih borbah za Burmo s tem, da je uspešno zaključila svoje operacije v zapadnem Junnanu. S prodorom v kaoli-kunsko visoko ravan in s izrinjenjem tamkaj zbranih cingkingških čet je Japonska onemogočila izvedbo Čangkaikškovih načrtov, da bi v odločilne boje za Burmo posegeli iz Kitajske. Na kaoli-kunski visoki planoti so si ustvarile japonske čete ugodne obrambne položaje, ki jih bo vsled dobrih zvez z japonskimi oporišči zelo težko napasti z levega brega reke Salwina. Z zagotovljenim zaledjem pa si bodo Japonci sedaj lahko nemoteno osvojili severno Burmo, kjer so hoteli Američani zgraditi novo cesto iz Indije na Kitajsko.

Zeneva, 24. okt. DNB. Nekateri londonski listi se bavijo z vojaškimi izvidi v bojih proti Japoncem. Pri tem ugotavlja dopisnik »Times«, da imajo Japonci močno fronto, proti kateri bi Angloameričani težko dosegli kakšne uspehe, če bi napadli iz Indije. Otoške skupine pa so izredno številne in nimajo skoro nikakih praznin, skozi katere bi lahko pridrli zavezniki. Pred Burmo leže neprebojna gorovja in džungle. Zato je vdor v Burmo po suhem skoraj nemogoč ter preostane samo še pot po morju. To pa zapirajo Sumatra, Andamanski in Nikobarski otoki.

»Daily Herald« pravi v svojem članku, da je izključeno, da bi mogli Angloameričani izvesti večji napad na Burmo. Dosedanja izkustva uče, da so goste burmanske džungle zahtevale preveč žrtev in, da Angličji v taki pokrajini spretnosti Japoncev sploh niso kos.

Anglija med mlinskimi kamni

Temne angleške slutnje

Zeneva, 23. okt. DNB. Svarilo, polno slutnj, naj se ne puste zmlati med obema mlinskima kamnom. Sovjetske zveze in Američanov, je objavil angleški list »Tribuna« angleškim politikom.

Izmed treh glavnih zaveznikov, piše »Tribuna«, je Anglija vsekakor najslabši, kakor nerad to dopušča angleški ponos. Slabost se začneja že pri številu prebivalstva, ki se še stopnjuje zaradi izredne navezanosti Anglije na pomorske dovoze. Ta vojna povzroča po zaslugi Churchillove politike mnogo večjo odvisnost od Zedinjenih držav kakor doslej. Ta odvisnost se ne ustavlja pri gospodarstvu, temveč sega tudi na strateska vprašanja. Temu je treba dodati še to, da so angleška dobroimetja v incenzstvu izčrpana. Zdradi tega Anglija ne bo več v stanju dati drugim deželah kredite tako lahko kakor Zedinjene države. Angleški imperij se tudi ne more več zanašati na domovino, ki vedno bolj uprja svoje poglede proti Washingtonu. Deli imperija se bodo poplinala ločili. Skupnost imperija zavisí od dolgih morskih poti, ki jih pa obvladuje zaradi premoči v zraku in na morju Amerika. Bila bi katastrofalna napaka misliti, da je severno-ameriška politika racionalna kaj drugega, kakor najmočnejši in na nebrzdanejši kapitalistični sistem sveta. Ironija usode hoče, da bodo mnogi Angličji, ki so se veselili pončnanja izolacionizma v Zedinjenih državah, v 10

letih na kolenih prosili, naj postanejo Zedinjene države zopet izolacionistične. Angleška vlada nam nudi danes sliko Anglije, ki ne predstavlja nič drugega kakor mlajšega partnerja Wallstreeta.

„Odpoved“ Edena in Hulla

Stockholm, 24. okt. DNB. Po neki Reuterski vesti iz Moskve ne bodo, kakor je bilo prvotno dogovorjeno, moskovski trojni konferenci predsedovali zaporedoma vsi trije zunanji ministri. Eden in Hull sta se namreč odpovedala svojemu predsedstvu v korist sovjetskemu zunanjemu komisarju Molotovu, ki bo tako predsedoval ves čas konference.

32 Italijanov obojenih na smrt

Milan, 25. okt. DNB. Angleško vojno sodišče je obsodilo na smrt 32 Italijanov iz Kalabrije, med njimi več žen, ker naj bi bili »ograzali« nek vojaški transport.

Novo francosko notranje posojilo

Pariz, 24. okt. DNB. »Le Petit Parisien« objavlja, da bo francosko finančno ministrstvo, slično kakor že preteklega maja in julija, tudi prihodnji ponedeljek razpisalo novo 10 milijardno posojilo.

Ogorčeni boji na vzhodnem bojišču še trajajo

Zapadno od Smolenska izjavljeni sovjetski poizkusi prodora — Uspešen nemški protinapad — 282 sovjetskih oklopnikov uničenih — Sovražni rušilec potopljen na vzhodnem Sredozemskem morju

Führerjev glavni štab, 25. okt. DNB. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil objavlja:

Na težkih velike obrambne bitke v južnem in srednjem odseku vzhodnega bojišča so bili včeraj posebno ogorčeni boji. Večje število sovjetskih divizij, napadajočih južno od Melitopolja in južnozhodno od Zaporozja na ozki fronti, je bilo s hudimi izgubami odbiti, nekateri vdori pa zajezeni.

Na obeh straneh Dnepropetrovska je uspelo sovražnim silam postaviti pod varstvom goste megle mostišča na zapadnem bregu Dajepra.

Na vzhodnem področju zapadno od Kremenchuga so se menjali močni sovražni napadi proti našim zapornim frontam z našimi protinapadi. Sovjetske čete so ojačile svoje napore, da prodrejo na Krivoi Rog. Težki obrambni boji se nadaljujejo z nezmanjšano silovitostjo.

Južnozapadno od Smolenska je prišlo do hudih bojov. Močni sovjetski poizkusi prodora so se izjavili ob žilavem odporu naših čet, ki so si s protinapadom zopet osvojile mimogrede izgubljeno ozemlje in pri tem uničile slabšo sovražno skupino.

Z ostalega vzhodnega bojišča javljajo le o kraljevih bojih v odsekih severno od Kijeva, ob obeh straneh izliva Soša, južno-

zapadno od Velikih Luk in južno od Ladogaškega jezera.

V zadnjih dveh dneh je bilo v težkih bojih uničenih 282 sovjetskih oklopnikov, večji del na bojišču med Azovskim morjem in Kremenchugom.

Na južno-italijanskem bojišču ni bilo večeraj nobenih omemb vrednih bojov.

Močne jate nemških bojnih letal so ponovno napadale z dobrim uspehom sovražno oskrbovalno oporišče Neapelj.

Po doslej sprejetih vesteh je letalstvo potopilo v noči na 22. oktobra na vzhodnem Sredozemskem morju en sovražni rušilec in poškodovalo drugega z bombnim zadetkom.

Nad zasedenim zapadnim ozemljem je bilo včeraj sestreljenih 11 sovražnih letal, od teh jih je devet sestrelilo protiletalsko topništvo.

Pod zaščito gostih oblakov in deževnega vremena so preleteli ameriški bombniki južnozhodno Nemčijo in metali brez cilja in daleč raztreseno bombe na nekatere kraje.

V pretekli noči so sovražna nadlegovalna letala izvedla posamezne napade na zapadno Nemčijo.

Nemška bojna letala so bombardirala posamezne cilje na mestnem področju Londona.

Nemška pehotna divizija je v enem mesecu uspešno odbila 50 sovražnih napadov

Berlin, 24. okt. DNB. Med težkimi boji na jugu vzhodnega bojišča je neka nemška pehotna divizija v enem samem mesecu odbila 50 napadov, ki so jih izvedli Sovjeti v moči bataljona do divizije. Ta nemška enota je celo vrsto sovražnika s trinajstimi protinapadi iz njegovih lastnih postojank in mu zadala najtežje stvarne in človeške izgube. Trikrat so bili deli divizije obkroženi od sovražnika, vedno pa je našim grenadirjem uspelo, da so se z las no močjo prebili iz obroča in da so nadaljevali z načrtnimi premikanji. Pri tem so odleteli divizije večkrat, ne da bi počakali na podporo težkega orožja, napadli z bajoneti in zapodili v teh bojih prsa ob prsa boljševike v beg. Divizija je v treh jurših popolnoma uničila nek sovjetski padalski polk. Vkljub izredno majhnim izgubam je uničila divizija več sovražnikov, kot pa je sama štela vojakov, kar je prišlo Sovjetom, da so metali v boj vedno s večje čete, ki pa tudi niso mogle preprečiti sovražnih odmikalnih pokretov.

Nemške lahke pomorske sile v napadu

Odličen uspeh v Rokavskem prelivu — Angleška križarka potopljena

(Poročilo vojnega dopisnika Frica Schroederja)

Nekje pri vojni mornarici, 25. okt. DNB. Kot je že objavilo poročilo vrhovnega poveljstva, so dosegle lahke nemške pomorske enote v noči na 24. oktober pri zapadnem vchodu v Rokavski preliv sijajen uspeh. V dobro izvedenem napadu so potopile iz nadmočnega britanskega brodovja eno križarko in torpedirale 2 rušilca.

Nad Bistajskim morjem je visel siv in deževen jesenski dan, ko je zapustila skupina nemških pomorskih sil pozno popoldne svoje oporišče ter izplula k novim operacijam. Nad nemirnim morjem so se prav nizko podili oblaki, na temozeleni vdel pa so se belo penili valovi in bela je bila sled, ki so jo rezali čolni s svojimi kljunji.

Noč je prišla prej kot po navadi. Močje na poveljniških mestih, na opazovalnih in pri topovih so si oblekli neprepustne obleke in sedaj oprežajo v temo. Glejajo po ostalih čolnih, ki hite s polno brzino za poveljnikom. Veter jim n-ši v obraz kapljice vode, in te se mešajo z drobnim dežjem, ki polagoma, a neprestano moči posadko.

Že od prvega dne, odkar opravljajo službo na tem področju, na katerem se b-ja na črta tako često menja, v katerem se bore vsako noč nemški in britanski oddelki in kjer si vsak trenutke izpostavlja letalskim napadom, dobro vedo, da gre tu za res. Šele pred kakimi 3 tedni so se borili njihovi čolni z angleškimi rušilci. Nastala je ogorčena bitka. S torpedi in s topništvom so prisilili sovražnika, da se je umaknil, še prej pa so smrtno zadeli neki rušilec.

Sedaj, ko spet plovejo v tem, mislijo na ono noč in še na mnoge druge, ko so bili zunaj. Pri vseh srečanjih s sovražni-

kom so se naučili, da je treba bliskovito ravnati in da je pridobitev sekunde lahko usodopolna, ker omogoči premoč.

Stroji teko enakomerno, včasih zaskrip-tje lesena ograja na ladji, ali pa udari jeklo ob jeklo. Sicer pa vlada mir, močje govore le tedaj nekaj tihih besed, ko izmenjujejo strelje. Vse napeto prisluškuje. Zavedajo se, da se bo o polnoči pričel kritičen čas, ko bodo prišli v ono področje, kjer so Angličji že tolikokrat prežali na Nemce.

Noč, ki je tako temna ležala nad morjem, se je razjasnila. Iz oblakov pokuka vrhovi vrhovi načrti krake. Na čolnu pa se vzhaj zili, da svetijo srebrni žarki le nanjo, da bi jih na morju vsakdo lahko opazil. Desetine deli preiskujejo obzorje. Vedno znova si smagajo daljnogleda in gledajo v daljavo. Vseeno čuti, da se mora sedaj kmalu nekaj zgoditi.

Je že tui — Opazovalce, neki izkušen desetnik, je prvi opazil sovražnika. »Senca na desni! Tudi poveljnik je zagledal sovražnika. Angleški oddelci tam preko je že popolnoma razločen. Ena izmed sovražnih ladij je posebno velika. To mora biti križarka. Dočim je Anglez še poizkušal, da bi izpremenil smer, je nemški oddelček že prevzel iniciativo. Hitro in reško sledi povelju na vseh čolnih in že zletijo strelji iz cevi. Prvi izstrelji poveljnikov čoln. Enkrat, dvakrat, trikrat se zasliši tum, ko skoči »jegalja« v temo vodovja in prične svoje smrtonosno pot. Oni preko streljajo s svetlordečimi izstrelki, ki nankrat zavijejo naš oddelček v bliščo svetlobe. Nato sledi nekaj salv granat. In zopet močje čuti, zakaj v istem trenutku se razlega grozna detonacija in mi, ki na krmi gledamo ves ta dogodek, vidimo, kako raste pri

Ein Widerstandsnest wird ausgeräuchert. Im Gegenstoss haben Panzergrenadiere ein von den Sowjets vorübergehend besetztes Dorf zurückerobert. Soeben haben die Panzergrenadiere mit ihren Schützenpanzerwagen ein Widerstandsnest in Brand geschossen und vernichtet.

Umčenje odpornega gnezda. V protisunku so oklopni grenadirji osvojili mimogrede vas, ki so jo zasedle sovjetske čete. Slika predstavlja prizor, kako so oklopni grenadirji s svojim strelskim oklopnim vozom zažgali in uničili sovražnikovo odprno gnezdo.

Srbija proti boljševizmu

Članek beogradskega nacionalističnega tednika »Srbski narod«, ki v ostrih besedah odbija predajo balkanskih narodov boljševizmu, je v najširših krogih izzval najhujšo pozornost. List piše med drugim: »Plesalce po vrvi, ki delujejo v Londonu pod imenom jugoslovanske vlade, je Churchill preganjal v Kairo ter jih izročil na milost in nemilost Sovjetski zvezi. S tem spadamo mi danes med boljševiške satrape, toda srbski narod sovraži boljševizem in se ne bo pod nobenim pogojem dal vpreči v jarem Sovjetske zveze. Srbski kmet se bo dal prej razsekati na kose, kakor bi dopustil, da bi se njegovo polje spremenilo v kolhoze, ki bi krmlili mednarodne zajedalce in lenuhe.

List zavzema odločno stališče, da v Kairu nihče ni upravičen v imenu srbskega naroda izvrševati kakšne politične transakcije ali prevzemati zanj kakšne obveznosti. Balkan je za vedno rešen angleškega vpliva, toda tudi boljševiki se motijo, ako mislijo, da jim je usoda naložila nalogo vladati balkanskim narodom. V tem pogledu je zlasti Srbija morala plačati ogromno učino, ker se je dala za nekoliko trenutkov zaslepeti pristašem Velike Britanije in odposlancem Moskve.

Zatemnitev

je obvezna od 18. do 6. ure!

velikem nasprotniku v zrak ognjeni steber, kako plane drugi ob njega in pobarva temno nebo rumeno in rdeče. Svetle zvezde se utrjujejo, rdeči in modri snopi žarkov prešinjajo nebo in zopet ugašajo v oblaku črnega dima, ki se razširja nad bojiščem.

Nemški torpedi so dobro zadeli. Torpeda prvega čolna so izvrtala prve luknje v ladji bok in brez dvoma pognala v zrak sovražnikovo municijsko skladišče. Vse ostalo pa so storila torpeda drugih čolnov. Tudi dva rušilca sta se morala seznaniti z našimi torpedi in oni tam preko so najhujše popolnoma izgubili glavo. Ko so hoteli pričiti z ognjem, so bili že zadeti in premagani.

Pri nas je na krovu v pričetku vsem zaprlo sapo. Sele, ko so se čolni že obrnili ter je za njimi izginil požar na sovražnih ladjah ter smo znova pričeli paziti na letalce in brze čolne, se je ljudem razvezal jezik. V jutranji zori so vpluli naši čolni brez izgub in brez ranjenecv v svoje pristanišče, kjer jim je čestital k njihovu velikemu uspehu njih poveljnik kontraadmiral Bey.

100.000 min ob zapadni obali

Berlin, 25. okt. DNB. Povsod, kjer se bori nemška pehota v svojih položajih ali kjer je pripravljena na sovražno invazijo, se nahajajo pred njo prostrana minska polja in minske zapore. En sam pionirski bataljon je položil v teh dneh na nekem odseku ob Kanalu 100 tisoč min in je tako bistveno ojačal obrambno silo, trdnjav in bojnih naprav atlantskega zida. Prav tako visoko moramo ceniti delovni uspeh neke pionirske čete severno od polarnega kroga. Na skalovitem ozemlju in pod težkimi podnebnimi razmerami Arktika je le-ta pred kratkim položila 20.000 min, od tega samo v mesecu septembru 4.000 min. Istočasno s tem delom so zgradili žične ovire, ki se razprostirajo v še večjo dolžino kot minska polja.

Nemška moč nezlomljena

Bukarešta, 25. okt. DNB. Naša usoda in usoda Evrope je vezana na nemško moč in ta moč je še vedno nedotaknjena in nezrutišljiva, tako govori »Porunca Vremile« v nekem svojem članku o vojaško-političnem položaju. Država Adolfa Hitlerja se ni izpregovorila poslednje besede in predno bo mo lahko govorili o izrabi Nemčiji, bodo njeni nasprotniki doživeli še velika in bolesta presenečenja in bodo občutili moč ne udarce nemškega orožja.

Te ugotovitve, tako nadaljuje list, potrjuje tudi zadržanje Anglo-Američanov, ki kljub vsem naravnim nasprotjem do sovjetskega režima vendarle vzdržujejo zavezništvo z boljševizmom, ker se pač zavedajo, da je Nemčija še močno oddaljena od zloma. Vojne, tako končuje list, ne moremo presojati po slučajnostih njenega poteka. Če je pretiravan optimizem prav tako neprimeren kot pesimizem, potem sta mir in zaupanje v lastno moč najboljša kazipo. ta.

Viktor Emanuel izgubil albansko krono

Tirana, 25. okt. DNB. Vlada je izdala poročilo o dosedanjih sklepih narodne skupščine, ki je zborovala v albanski prestolnici. Narodna skupščina je soglasno proglasila, da bo strnila vse svoje moči za svobodno in neodvisno Albanijo. Soglasno je bilo sklenjeno, da se razveljavlja zedinjenje albanske krone s krono italijanskega kraljestva v osebi Viktorja Emanuela kakor njegovih dedičev. Zakoni in naredbe, ki so bili izdani od 7. aprila 1939 naprej in so v nasprotju z državnimi koristmi, so razveljavljeni. Najvišjo izvrševalno oblast bo začasno izvrševal regentski svet.

V Italijo ni ladij z živili

Stockholm, 25. okt. DNB. Predsednik Amgosta Lord Rennell je izjavil dopisniku londonskega lista »News Chronicle«, da zavezniški ne bodo uporabljali svoje trgovske ladje za oskrbovanje civilnega prebivalstva na Siciliji in v zasedeni južni Italiji. Ker so pa večji del italijanske trgovske mornarice zasegli zavezniški, ni upanja, da bo stalno naravnostna lakota v južni Italiji odpravljena.

Grobovi se že pripravljajo

na ponedeljsko počastitev vseh mrtvih — V nedeljo je obiskalo pokopališče pri Sv. Križu do 10.000 ljudi

Ljubljana, 26. oktobra. Prehod v jesen in z močnejšo hladno nebeht mračnejše občutke. Misli na smrt se v tem času, ko narava umira, pojavlja v človeku vse pogostje. Če že ne misli na svoj konec, se spomni vsaj vseh svojcev, prijateljev in znancev, ki so ga že zapustili in ostali nepovratno v večnost. Da se v tem času vsako leto spomnimo umrlih in skupno počastimo njihov spomin, je torej v skladu z vsem našim razpoloženjem in naravo. Praznika vseh svetnikov in vernih duš, ki bosta v ponedeljek in torek, že sedaj pravičljiva množice meščanov na pokopališčih.

Velik obisk je imelo pokopališče pri Sv. Križu v nedeljo, ko se je razlivalo čez vse Ljubljansko polje prijetno jesensko sonce. Od jutra do večera je obiskalo grobove gotovo blizu 10.000 ljudi. Največ jih je bilo popoldne, ko so se zvrstili kar trije pogrebi.

Grobovi se že pripravljajo na sprehajalcih, ki jih bodo obiskovali v ponedeljek. Skoraj vse pokopališče z malimi izjemami je na goste posejano z majhnimi cvetnimi gredicami, na katerih kraljuje večnoma krasen cvet belih krizantem. Okusno urejeni kitički so s svojim zelenjem, cvetjem in umetno napravljenimi zatišjem zelo iznajdljivo pripravljeni za vse, ki se bodo pomudili na grobovih in se za trenutek v duhu sestali z mrtvimi svojci in prijatelji. Vrtneštva in urejanja grobov večja roka je povsod uspešno pregnala in se tožne poljane razpoložene čupa in bolečini. Grobovi blazijo s svojim cvetjem in zelenjem, s svojimi lističi, z belimi peskami posutimi potmi obiskovalcem njihovo žalost in jih navdajajo z globokim, resnobnim mirom. Misli na mrt, na umrle svoje je v takem okolju posebno osredotočena in resna. Kljub globoki bolesti, ki ravda vsakogar ob grobovih svojih bližnjih, odhajajo obiskovalci pomirjeni in duhovno okrepčani.

Pokopališče pri Sv. Križu se naglo polni. Ne bo dolgo, ko bo popolnoma izravnjen že tudi severni, novi del. Starejši del je seveda lepši in tudi bolj bogato urejen. Povsod, na katerem koli oddelku najdete okusne

spomenike, ki jih je postavila hvalečnost potomcev svojim dragim svojcem. Grobovi so vse leto skrbno negovani in zasajeni z najrazličnejšimi cvetjem in obdani z zelenjem. Človeška in naravna umetnost si tu skladno podajata roke.

Na novem pokopališču bode pomnost po svojstveni ureditvi s svojimi enoličnimi okviri in enakimi belimi križi vojaški grobovi, ki tudi zanje skrbi pletetna roka. Večina drugih grobov je urejena le bolj površno. Tu je še največ zanemarljivih gomil, ki jih prerašča trava. Obisk pa ni nič manjši. Ljubljanci so se že navadili, da ob obisku Sv. Križa stopijo na to novo grobišče in se ob preprosti grobovih, med katerimi jih je mnogo izkopsala in nasula sedanja vojna vihra, spomnijo prezgodaj umrlih.

Velika večina grobov je skrbno urejena skozi vse leto. Tu pa tam je potrebno skozi pred praznikom mrtvih znova kaj preurediti in posaditi. Mnogi meščani opravijo sami to delo, večini pa pomagajo za nekaj let ženske, ki čakajo na naročila ob vhodu. Kdor si ni ugenil nabaviti že v mestu cvetja in sveč, jih dobi blizu tramvajskega postajališča. Tudi letos so naši vrtarji obilno založili z najrazličnejšimi nagrobni cvetjem.

Tramvajski promet proti Sv. Križu je bil že v nedeljo pomnožen. Razen tramvaja, ki odhaja iz Most, je vozil proti Sv. Križu tudi tramvaj iz Zg. Šiške. Ljudje večinoma o tej spremembi niso bili obveščeni. Tako se je zgodilo, da so bili vozovi, ki so šli mimo magistrata, pošte, Ajdovšine in kodovora prenatrpani, drugi pa, ki so prišli iz Šiške in vozili čez Marijin trg, mimo magistrata, po Poljanški cesti in mimo cerkve sv. Petra pa so bili napol prazni. Tramvajski pokopališča so bili polni skoraj vsi, dasi so mnogi obiskovalci dali prednost sprehodu po soncu.

V teh nekaj dneh, ki nas še ločijo od letošnjega praznika mrtvih, bodo na pokopališčih izvršene še zadnje priprave. Če bo sedanje lepo in sončno vreme vzdržalo do nedelje in ponedeljka, bo letos obisk grobov bržkone rekordno velik.

DNEVNE VESTI

— Junaske smrti je padel na vzhodnem bojišču Jozef Culer. Pokojnik je bil po rodu iz Spodnje Bele pri Beljaku. Umrl je Rudolf Kren iz Studencev pri Mariboru.

— Popravlilo zagrebške stolnice. Hrvatska vlada je odobrila znesek dveh milijonov kun kot podporo Odboru za popravilo zagrebške stolnice.

— Rumunsko kmetijstvo lepo napreduje. Mehanizacija rumunskega kmetijstva kaže zelo vidne sadove. Tako je prejelo rumunsko kmetijstvo iz Nemčije 31.895 kmetijskih strojev in drugih poljedelskih orodij. Rumunski kmetovalci so bili deležni tudi različnega stavbenega materiala in manjšega orodja, vrednega 816 milijonov lejev. Razdeljene so bile predvsem večje množine motik, lopat, podkev in kolesnih obročev, vrednih 200 milijonov lejev.

— Nedeljeno uradovanje na Bolgarskem. S 1. novembrom bodo uvedli na Bolgarskem neljeno uradovanje, ki bo služilo predvsem varčevanju s kurjavo ter razsvetljavo.

— Nova paroplovna družba. Potem ko je prešla dalmatinska obala v oblast Nezavisne Države Hrvatske, je bila ustanovljena nova paroplovna družba »Motoplovitvha«, ki je namenjena izkjučno potrebam in nalogam dalmatinske plojbe. Prevažala bo predvsem živila v razne kraje in na otoke Dalmacije.

— Nezgode. 62letnega Antona Kajčiča iz Gornje Radgone je poškodovala krava z rogovi. Kajčič ima občutne poškodbe na levi prsni strani. — 52letni goved Ivan Pušnik si je pri padcu zlomil desno nogo. — 44letni železniški premikar Rudolf Skok si je pri padcu s tendarja na tračnice zlomil levo nogo. — Desnico si je ranila med delom 42letna tkalka Marjeta Kores iz mariborske okolice. Ponesrečenci so se zahteli v mariborsko bolnišnico.

IZ LJUBLJANE

— Iz Zopet južno vreme. Včeraj se je vreme zopet spremenilo po več lepih dneh. Zračni tlak je popustil že ob koncu tedna, a nedelja je bila še izredno lepa. Včeraj je pa že močno pritisnil jug in zato se je tudi ves dan oblačilo. Najvišja dnevna temperatura je bila zaradi tega znatno nižja kakor v nedeljo; znašala je 16,6°. Ponoči se je še bolj pooblačilo in začelo je tudi rahlo deževati. Vendar dežja še ni bilo mnogo. Dasi je bilo pretežno oblačno, vendar so se oblački še trgali. Jug je precej ogrel, zato je bila današnja minimalna temperatura znatno višja kakor včerajšnja; znašala je 12,6° (včeraj 6,2°). Zračni tlak včeraj ni mnogo popustil, davi se je pa celo delo, da bo začel zopet rahlo narasčati. Toda lepega vremena sprito tako izrazitega juga ne smemo pričakovati.

— Iz Prijave stanovanjskih prostora. Mestni stanovanjski urad obvešča hrisne lastnike, naj počakajo s prijavi stanovanjskih prostorov, ker bo urad založil posebne tiskovine, ki jih bodo v smislu odredbe predsednika pokrajinske uprave morali izpolniti hišni lastniki. To obvestilo bo seveda objavljeno v listih.

— Iz Pisarna Vodnikovih družbe posluje vsak dan od 10—12 in od 16—18 v Narodni tiskarni. Puciničeva ulica 5, I. nadstropje, kjer lahko naročite letošnje Vodnikove knjige, ki izidejo konec novembra. Naročnike sprejema tudi knjigarna Tiskovne družbe, Šelenburgova ulica 3, in knjigarna Učiteljske tiskarne, Franciskanska ulica 6.

— Iz Nesreče. V bolnico je bilo pripeljan zopet precej pomembnih otrok in nekaj odraslih. Oke je izgubil 9letni sin posestnika iz Rovič. Petrovčič; krava ga je smilila tako močno v oko, da se mu je takoj razlilo. — Močno se je ranil na levici pri padcu 9letni sin mehanika iz Ljubljane Andrej Rakuš. — Levico si je zlomil pri padcu na stopnicah 34letni posestnik Slavko Dolinar iz Bevk. — Po obeh rokah se je opek 9letni sin hišarja od št. Jošta Peter Kavčič. — Z lestve je padel in si poškodoval hrbtenico 29letni kurjač, železničar, zaposlen v kurinici. — Dermo nogo si je zlomila pri padcu 26letna zaslonica Marija Breznik iz Ljubljane. — Na Rakeku

so se otroci igrali z nekim razstrelivom, ki je eksplodiralo in pri tem sta bili močno ranjeni dve deklici, štiri letna hči posestnika z Rakeka Tončka Stružar in njena triletna sestra Milica. Zdravniki jama niso mogli več rešiti življenja.

— Iz Učbenik za angleški jezik, ki ga je predil univ. lektor prof. dr. Janko Kotnik, bo izšel začetkom prihodnjega meseca v založbi knjižarne Tiskovne družbe v Ljubljani. Kdor učenec in imenovan knjižarni (Šelenburgova 3) v naprej naroči do 30. oktobra t. l., ga dobi za 50 lir.

— Iz Ali ste otroku nabavili »Razposajence«, ki so izšli kot 5. zvezek »Police za male« v knjižarni Tiskovne družbe v Ljubljani. — Za stare onemogle Ljubljance v mestnem zavetišču v Japljevi ulici je podarila ga. Ivana Majcen 200 lir namesto venca pokojnemu g. Josipu Marinku. Mestno županstvo izreka dobrotnici najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpisanih. Počastite rajne z dobrimi deli!

Mali zimski pedic se ženi

Sedaj je čas, da mu sadijari z nalepljanjem lepljivih pasov temeljito prekrizajo škodljivo veselje

Ljubljana, 25. okt. Oktobra in novembra pogosto opazimo v večernih urah, ko se že mračno, kako leti okoli sadnega drevoja približno 20 mm veliki, delno rumenostv delno umazanobel metuljček. Najraje se pojavi ob vremen trajnejšem mrazu. Zato nastopi v toplejših krajih kasneje, decembra in celo januarja. Ta potuhnjeni gost, ki se počnevi skrbno skriva v drevesnih razpokah, je razvoja oblika zelo nevarnega sadnega škodljivca, ki ga imenujemo mali zimski pedic (Chimatauba brunata, kleiner Frostspanner).

Ker je sedaj najprimernejši čas, da preprečimo malemu zimskemu pedicu njegovo škodljivo početje, ogledimo si nekoliko podrobneje njegove navade in življenje. Metuljček, ki smo ga opisali, je samic. Med večernim letanjem išče svoje družice, da jih oplodi in s tem izpolni po naravi naloženo mu nalogo. Samice pa niso tako srečne, da bi lahko prišle na ženitovanje po zraku. Njihova rjavkasto-bela krila so tako okrnjena, da jim ne dopuščajo letanja. Imajo pa zato zelo čvrste in urne noge. Z njimi si, čim so zapustile budo, pomagajo na drevo, kjer jih doleti kratkotrajna sreča mladega zakonca.

Bistroumni sadijari, ki je v drugih letnih časih s težavo prišli do živega temu brezobzirnemu uničevalcu listja in cvetja, se je domislili izvršne obrambe. Ker že mora samica po drevesu navzgor peč po pečica uničiti tako, da ji bo onemogočil dostop na drevo. Vzel je 10 do 15 cm širok papirnat pas in ga namazal z dolgo lepljivim lepilom. Z žico ali vrvič je pritril po pasico, ki jo je ovil okoli in okoli drevesca, tako trdno k lubu, da je bila pot samici zaprta. Če je vendarle poskušala preoračiti pasico, se je ujela v lep, ki je ni več izpuštil, in je žalostno poginila. Lepljivi pas je pritril približno v višino svojih prsi.

Genoveva Fox: 19

DEKLE Z MEJE

»Ohej, Bela,« je zaklical čevljar, ki se je izza ognjišča ozrl po dekletu, »tako pa že razsajaš s svojo pišto, da se vsa hiša tresce. Počakaj malo, da izrežem ta podklat, drugače bo ob robu naboban kakor žaga.«

Pri jedi se je razpletel ta dan pogovor, ki je izrazil vročevrčno prerekanje za in proti in bi se bil najbrže razvil v prepir, ko bi ne bil čevljar natančno vedel, kdaj se je bolje ugrizniti v jezik in kaj je treba vplesti šalo ali nedolžno besedo. Bil je iz vsega srca federalist in s svojimi naglajnji docela na strani tihotapev, a niti na misel mu ni hodilo, da bi se zaradi tega priključil z odjemalci. Čet čevljar se je moral z vsemi dobro razumeti, z republikan. ci prav tako kakor s federalisti.

»Ali ste že slišali o tihotapcih tolpi, ki je spravila sto volov masele do meje in bi bila za las ubila na ono stran, ko so jo prišli?« je ogorčeno vprašal oče Owens. Ko je nekaj časa poslušal istorje mojstra Howlanda. »Z izgovorom da jih mislijo spraviti v Burlington, so jih gnali naravnost proti Kanadi.«

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF

KINO UNION. Ponedeljek 22.31. Eleganta pustolovščina in visokih aristokratskih krogov nekdanjega dunajskega dvora

Skrivnostna grofica

Marte Harell, Wolf Albach Betty, Elfriede Datzig, Paul Hörbiger. Predstave ob: 15.30 in 17.30 uri

KINO MATICA. Telefon 22-41. Velezabavna kmečka burka po vzorcu »Veselega vinograde« — Komika po-deželskega odrin in umeščanje nove brizgalne — Dve uri smeha!

Florian Svetohlinec. Najboljši kmečki karakterni igralec Joe Stöckel, Erna Fentich, Josef Eichheim i. t. d.

Predstave ob 15. in 17.30 uri ob nedeljah ob 10.30 13.30 in 17.30 uri

Tel. 27-30 KINO SLOGA Tel. 27-30

Veliko presenečenje za vsakega kino-obiskovalca je temperamentna muzikalna filmska komedija

PREMIERA LJUBEZNI. Družestno sovraščino moških, ki se jo mora z zvijačo in obenem ljubeznijo pridobiti, predstavlja altistinja Kirsten Hellberg, moškega, ki si jo pridobi, pa Hans Sönnker

Režija: Arthur Maria Rabenalt. Predstave: ob delavnikih ob 15. in 17. uri; ob nedeljah pa ob 10.30 13.30, 15.30 in 17.30 uri

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Torek, 26. oktobra ob 16.: Kovarstvo in ljubezen.

Red. Tork.

Sreda, 27. oktobra ob 16.30: Potopljeni svet.

Red. B.

Četrtek, 28. oktobra ob 16.30: Potopljeni svet.

Red. Č.

Petek, 29. oktobra ob 16.30: Cvetje v jeseni. Red. Prvi.

F. Schiller: »Kovarstvo in ljubezen«. V tej drami se ostro bjele etični principi humanosti in svobode s predsodki in nasiljem. Dva svetova si stojita nasproti: meščanski in aristokratski. Dramatik označuje, kaj za človeka dostojanstvo teptanega meščanstva. V glavnih vlogah: Levor, Levarjeva, Jan, Danilova, Pecek, Nakrst, Gregorin, P. Juvanov, Zlatresen in Pugljeva.

OPERA

Torek, 26. oktobra ob 16.: Orfej in Eridika.

Prvič v sezoni. Red. Prvi.

Sreda, 27. oktobra ob 16.: Thais. Red. Sreda.

Četrtek, 28. oktobra ob 16.: Orfej in Eridika.

Red. A.

Petek, 29. oktobra: Zaprt.

Ch. W. Gluck: »Orfej in Eridika«. Opera v treh dejanjih (4 slikah). Libreto: Ranier. Čaizibiz. Dejanje se godi v Grčiji v starem veku. Osebe: Orfej-Golobova, Eridika-Vidaljeva. Amor, bog ljubezni-Ribičeva. Dejanje ima za osnovo mitološko pripovedko o grškem pevcu Orfeju, ki je premagal z lepoto svojega spetra celo bogove ter neizprosnost zakona smrti ter si priboril a svojjo veliko ljubeznijo in zvestobo soprog Eridiko iz objema smrti in jo odpeljal s prstnikom bogov in Elizija. Glavna značajnost je opreza dinamika notranjega isarja. Dirigent: D. Zetor; režiser: C. Dehever; zborovodja: S. Eubad; koreograf: P. Golovin.

Posredovanje dela v Ljubljanski pokrajini

Pristojnost Borze dela je bila lani razširjena tudi na rudarske delavce in nameščence

Ljubljana, 26. oktobra.

Najobsežnejša naloga javne službe posredovanja dela je po obsegu administrativnega poslovanja posredovanje zaposlitev delavcev in nameščencev. Iz poročila Borze dela o lanskem poslovanju sprevidimo, da je bila pristojnost te ustanove za posredovanje dela lani razširjena tudi na rudarske delavce in nameščence. Upoštevati pa moramo tudi, da je posredovanje Borze dela pri zaposlovanju obvezno za vse delodajalce, in sicer po predpisih, izdanih 1. julija 1941. Delodajalci smejo zaposlovati le delavce, ki so vpisani v seznam nezaposlenih in ki jih posreduje namestitveni urad, kakor predpisuje člen 4. naredb. vis. komisarja z dne 25. julija 1941, in naredba, izdana 8. aprila 1942. Neposredni sprejem v službo brez posredovanja Borze dela je dovoljen le v treh posebnih primerih: da bi se preprečila škoda osebam, surovinam ali napravam; ako gre za namestitve žene, članov sorodstva in svaštva delodajalca, vodilne osebe, uradnikov ali stalnega osebja, uradniškega ali delavskega osebja v službi javnih oblasti ali ustanov javnopravnega značaja, delavstva na domu, kmetijskega delavstva, provizijsko plačanega osebja.

Posredovanje Borze dela pri zaposlitvah je omejeno le za nezaposlene, ki bivajo na področju Ljubljanske pokrajine; pri zaposlitvah nameščencev in delavcev, ki prihajajo iz kraja izven Ljubljanske pokrajine pod pristojnost Komisarijata za izseljenstvo in kolonizacijo.

Statistični podatki o opravljenih posredovanih lani še ne prikazujejo popolne slike; iz vajejanje predpisov o obveznem posredovanju po namestitvenih oddelkih še ni bilo splošno,

ker mnogi delodajalci niso poznali predpisov razen tega pa tudi mnogi občinski namestitveni uradi niso poslovali.

Lani je Borza dela opravila v vseh namestitvenih oddelkih 14.196 posredovanj, nad polovico več kakor predlanskim, ko je bilo od aprila do konca leta 1942 posredovanih 7.196 posredovanj. Povprečno število posredovanj na mesec je znašalo lani 1183, predlanskim v prvem obdobju, ko je še obstajala oravska banovina 1.200. Na področju Ljubljanske pokrajine, pa 783. Te številke kažejo, da delo Borze dela pri posredovanju zaposlitev stalno narasta. Na več posredovanj je spomlad, ko se začnejo stavbna delavstva, medtem ko se je povprečno število posredovanj po avgustu stalno zniževalo.

Lani je odpadlo od vseh posredovanj na Ljubljano, in okoli 9493 ali 66,9%; na kočeški okraj 1094 (7,6%); novomeški okraj 1296 (9,1%); logaški okraj 1448 (10,2%) in na črnomeljski okraj 865 (6,1%). Po gospodarskih panogah je bilo lani največ posredovanj v stavbi stroki, za delavce, zaposlene pri raznih stavbnih ter cestnih delih — 5890 posredovanj. Na drugem mestu so posredovanja za služnizad (1727), na tretjem godzina in lesna industrija (1319), na četrtem oblačila industrija (891) itd. — Od skupnega letnega števila posredovanj je odpadlo na nekvificirane delavce 9123 ali 64,2%, na kvificirane delavce 4364 (30,7%) in na uradnike 709 (5,1%). Na moške je odpadlo 10.521 ali 74,4% posredovanj, na ženske pa 3675 ali 25,6%. Leta 1941 pa je bilo razmerje med moškimi in ženskami 81,4:18,6%.

Ni bilo dokazov za njuno krivdo

Ljubljana, 26. oktobra

Jožefa in Ivana sta se pred meseci zagovarjali zaradi goljufije in potvarjanja listin. Prva razprava je bila prekinjena, ker je senat sklenil zaščititi se neke priče in dobiti dokazne listine. V sredo se je razprava nadaljevala. Vodil jo je sos. Rajko Lederhans.

O zadevi smo pred časom poročali. Jožefa je bila obtožena, da je konec decembra 1942 dvignila na pokrajinski upravi mesečno podporo za neko Marijo. Podpore je odobral vojaški urad in so bile namenjene ženam častnikov in podčastnikov, katerih možje so bili odsotni iz Ljubljane. Ivana naj bi po obtožnici pomagala Jožefi pri goljufiji tako, da bi blagajnika, ki je denar izplačal, med izplačilom smešal, da ni bil dovolj pozoren na svoje delo in na žensko, ki je denar dvignila.

Se isto popoldne je prišla po denar oškodovanka. Čim ji je blagajnik povedal, da je nekdo denar zanjo že dvignil, je osumila Ivano in Jožefo. Obe sta zaslili tajni dejanje in krivdno. Ivana je izjavila, da je bila ženska, ki ji je dvignila denar za Marijo in s katero sta bili skupaj pri blagajniškem okencu, neka druga in ne Marija. Za Marijino krivdo so govorili le nekateri indici. Tako si je nekaj dni po dogodku prebarvala lase, kaj je počela kritičnega dne, ni mogla pojasniti popolnoma verjetno, tudi pisava, s katero je sleparica ponaredila podpis Marije, je bila do 80% podobna njeni.

Pravega dokaza pa le ni bilo. Spoznati je ni mogla niti priča, ki je bila ob izplačilu navzoča. Izrazila je sicer verjetnost, da sta neznanca goljufijna in Jožefa ena oseba, z vso gotovostjo pa tega ni mogla potrditi. Sodniki so obe obtoženki zaradi pomanjkanja dokazov opustili.

Knjižne novice

H. Bordeaux, Raymond. Kot 64. zvezek »Slovenčev knjižnice« je izšlo eno najlepših leposlovnih del znamenitega francoskega pisatelja Hen. Bordeauxa, člana Francoske akademije, ki je napisal doslej nad 60 knjig. Niko Jeločnik je pridružil z dobrim prevodom »Volsene obleke« (La Robe de laine) dosedanjim trem v slovenščini prevedenim knjigam (Srce in kri, Strah pred življenjem, Zalemen stopnje) še četrto. Že kot otrok je čital Henry Bordeauxa neko angleško balado, ki ga je tako prevzela, da je njeno poetično otonost, melanholijo živovitost in odličnem delu, ki je izšlo leta 1910. Tudi druga knjiga tretjega letnika »Slovenčev knjižnice« bo vzbudila priznanje čitateljske občinstva, ki rado sega po tovrstnih slovesnih književnih proizvodih mednarodne veljavnosti.

— Zorko Smčič: Prebujenje. Roman iz dijskega življenja. Izdala Nova založba v Ljubljani 1943; s. r. 350. Cena knjigi pl. 70 lir, tpt. 64 s. r. kart. 60 lir. Slovensko slovostvo že dolgo ni prineslo tako sveže in žive knjige, kakor je ta roman iz dijskega življenja, zgodba o treh prijateljih Jezetu, Dušanu in Milanu, ki v Ljubljani sredi šole, umetnosti, ljubezni, v stromištvu, delu in sanjah preživljajo nemir današnjih dni ter z iskrenostjo in pogumom zmagujejo svojo dušno in gmočno stisko. Eden izmed njih, Milan, omaga sredi revščine in sanj, druga dva najdetja pot, Dušan k resnici in lepoti, Jože k domu in zemlji. Cela vrsta dijskih zgodb in usod stopa mimo nas in razmišlja v širino da našnje Ljubljane ter sega pod njeno površino. Posebno tragika dijaka Milana Zdravskoga in hrome deklice Rože je pretresljiva. Knjiga je polna mlade modrosti, bistrosti in osvetožujočega humora, predvsem pa je resoben opomin starejšemu rodu — kako malo pozna dancnčni mladi svet. Kaj vse se prepleta, zbira in vrti v teh živih ljudeh in čaka da dozorijo in plans na dan. Knjiga se s svojimi tremi deli skoraj simbojno opira na gesla iz županičevnega »Prebujenja« in hoče biti zares izpoved prihajajočega rodu, posebej pa še klice nazaj k domu, k zemlji, modri, močni in dobri materi, iz katere vrt ne zgrpn življenje. »Zdi se mi, da smo stopili v

novi dobi. Čas, ko se klešejo ljudje, je pred nami. Dieta v dan!« piše Dušan Jožetu. »Našli smo se! Pa našli tudi zemljo in ona je naša mene — in oba mater. Novo življenje je pred nami, si odgovarja Jože sredi ornega polja. — Če pripomnimo, da je to delo prvi večji uspeh zelo mladega pisatelja; s tem povemo slunjo, da prihaja v naše leposlovje talent, kakršen nam je posebno potreben. Zato smo ga od srca veselili.

— Z domačega knjižnega trga. Slavnega Norvežana sloveči roman »Dediščina gozda« je izšel kot trinajsti zvezek Dobre knjige. Se nam je v spominu roman »In večno šume gozdovi.« ki ga je napisal Trygve Gulbransen. Ni ga mogoče izlepa pozabiti. Pravkar izšla »Dediščina gozda« bi mogla biti njegovo nadaljevanje. Gulbransen nas vodi v veličastje prirode norveških gor in gozdov, iz katerih prihaja prečudna pesem o življenju ter usodi Dagovega rodu, ki se navzile težkim peripetijam ohrani v nadaljevanju björnalskih izročil. Zdi se, da ob čitanju tega romana, ko da čuješ iz daljave romantične zvokke folklorne norveške Griegove glasbe. In vsa ta romantika norveške prirode se razliva po tem delu, ki nam ga je sedaj poklonila na domačem knjižnem trgu Dobra knjiga. Dvakrat, trikrat bi lahko prebral »Dediščina gozda«, pa bi zmerom znova odkril v njej neskatene norveške značilnosti in težkega skandinavskoga vzdušja. Prijetno nas je presenetil tudi glado tekoči prevod prof. Mete Koren. Severjeve, ki nas je zelo razveselila se v prevodu Gulbranssenovega znamenitega romana »In večno šume gozdovi«.

KLOBUČARNA "PAJK" Vam strokovno osnaži, oreoblika in prebarva vreo klubok, da izgleda kot nov. — Lastna delavnica. Zaloga klubokov. — Se priporoča RUDOLF PAJK, LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 81. 38 MIKLOŠEVA CESTA 81. 12 (Nasproti hotela Union)

BELEZNICA

KOLENDAR

Danes: Torek, 26. oktobra: Evarist.

DANASJE PRIREDITEV

Kino Matica: Florian Svetohlinec.

Kino Sloga: Premiera ljubezni.

Kino Union: Skrivnostna grofica.

OEZURNELEKARNE

Danes: Mr. Sušnik, Marjtin trg 5; Deu. Kianjšček Dia, Cesta Aricle Rea 4; Bohinec ded, Cesta 29. oktobra 31.

RADIO LJUBLJANA

TOREK, 26. OKTOBRA

8.30—9.00: Jutranji pozdrav. 9.00—9.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 12.20—12.30: Glasbeni uvod. 12.30—12.45: Poročila v nemščini in slovenščini. 12.45—14.00: Koncert glasbe za razvedrilo. Igra Radijski orkester, vodi dirigent Drago Mario Sijaneč. 14.00—14.15: Poročila v nemščini. 14.15—15.00: Popoldanski koncert. 17.00—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 17.15—18.00: Popoldanski koncert. 19.00—19.20: Koncert celista Čeda Sedlbauerja, pri klavirju Marijan Lipovec. 19.30—19.45: Poročila v slovenščini. Poročilo nemškega vrhovnega poveljstva v italijanski. Napoved programa za naslednji dan. 19.45—20.00: Mala medrega.